

The background is a vibrant blue. It features several stylized yellow hands and arms. One hand at the top left is shaking another. A hand at the top right holds a white smartphone. A hand at the bottom right holds a white tablet displaying a colorful interface with blue and yellow elements. A hand at the bottom left is pointing upwards. In the center, there is a yellow pen, a red pen, and a white bottle with a yellow band and a red splash next to it. The text 'UNF:s Kommunrankning 2017' is centered in white.

UNF:s Kommunrankning 2017

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Innehåll

Satsa på fritiden – satsa på framtiden!	3
Om Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF	4
Syfte och målsättning med kommunrankingen	5
Om undersökningen	6
Sammanfattning av 2017 års resultat	8
Djupdykning i län	11
Dalarna	13
Gotland.....	14
Gävleborg.....	15
Halland.....	16
Jämtland	17
Jönköping.....	18
Kronoberg.....	20
Norrbottn	21
Skåne	22
Stockholm.....	24
Södermanland.....	26
Uppsala.....	27
Värmland	28
Västerbotten.....	29
Västernorrland.....	30
Västra Götaland	32
Örebro	34
Östergötland.....	35
UNF:s rekommendationer	36

Satsa på fritiden – satsa på framtiden!

Sedan 2012 har Ungdomens Nykterhetsförbund rankat Sveriges kommuner utifrån hur tillgången till en bra fritid för unga ser ut. Årets resultat är till viss del glädjande, resultatet procentuellt sätt är bättre än någonsin, men samtidigt är det fortfarande 87 kommuner som inte blir godkända.

Varje år mäter CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) ungas drogvanor och för 15-åringar har trenden varit tydlig sedan mitten 00-talet, unga dricker mindre. Nu kan vi också se att äldre unga, 17-åringar, börjar gå i samma riktning. UNF är en ideell organisation av och för unga med demokrati, solidaritet och nykterhet som utgångspunkt, så vi är självklart väldigt positiva till den här utvecklingen.

Vad som ligger bakom den här utvecklingen är inte givet. Hur unga umgås tros vara en bidragande orsak till att alkoholkonsumtionen går ner, i och med att många numera umgås via nätet. Andra orsaker som det spekuleras kring är den allmänna hälsotrenden, en ökad medvetenhet om alkoholens skadeverkningar, samt som tidigare nämnt Internet.

När anledningen till att unga dricker mindre alkohol inte är uppenbar, är det svårt att veta vad som faktiskt påverkar ungas konsumtion. Det gör det också lätt att slå sig till ro och uppvisa en naivitet gällande att den positiva utvecklingen kommer fortsätta. Från UNF:s sida har vi under ett antal år tryckt på för att vi som samhälle inte får nöja oss nu. Vi måste alla fortsätta med de gemensamma insatser som bidrar till att ungas nykterhet blir en verklighet och inte bara en tillfällighet i statistiken. Kommunen kan med olika satsningar fortsätta den positiva utvecklingen.

Den här rapporten viger vi helt åt ungas tillgång till en givande fritid i Sveriges kommuner. Det är på det lokala planet som våra liv skapas och det är också där bra fritid är som viktigast. Fritiden kan såklart se ut på väldigt många olika sätt. Vår undersökning är inriktad på kommunerna eftersom vi ser att det där finns en övergripande kunskap och insyn om det lokala fritidslivet för unga. Fritidsverksamhet behöver inte ske i kommunal regi, tvärtom arrangeras den ofta av föreningslivet, ibland till och med av näringslivet. För oss är inte det viktiga att det är kommunen som arrangerar i slutändan, men vi ser kommunens ansvarstagande som centralt för att uppnå ett positivt resultat.

En bra fritid för unga har många positiva effekter. Det handlar om saker som personlig utveckling, nätverksbyggande inför framtiden och inte minst om vänskap och kärlek. Vi har alla varit unga och kan säkert se vilken roll fritiden spelat eller inte spelat i våra liv. Tänk på det. Ni sitter på möjligheterna att hjälpa oss unga att skapa en bra framtid.

Jag hoppas att denna rapport kan inspirera till vidare utveckling. Ungdomens Nykterhetsförbund vill gärna vara ett stöd för kommuners arbete att nå unga och utveckla ungas möjligheter i kommunen. Vi vet hur stor skillnad det kan göra och hur viktig fritiden är för oss unga.

Isabelle Benfalk

Förbundsordförande för UNF

Om Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF

Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF, är Sveriges främsta ungdomsorganisation som arbetar för en nykter livsstil hos unga. Vi har funnits sedan 1970 och UNF har idag runt 4 500 medlemmar fördelat på över 100 föreningar runt om i Sverige. För att vara medlem i UNF ska en vara mellan 13-25 år och avlagt ett nykterhetslöfte.

UNF:s vision är en demokratisk och solidarisk värld fri från droger. Vi tror att droger inte bara är ett utvecklingshinder för personlig utveckling utan också för demokratin. Vi ser nykterhet både som lösning på drogproblem och en förutsättning för människors verkliga frihet. Genom att göra ett personligt ställningstagande för nykterhet kan tillsammans vi förändra världen. UNF är partipolitiskt och religiöst obundna.

UNF är en organisation skapad av unga, för unga. Hos oss finns möjligheten för unga att stärkas som person, påverka samhället och vara del av en gemenskap. I UNF skapar vi plattformar och verktyg för att ge unga möjlighet till att engagera sig i det som är viktigt för dem. Våra medlemmar skapar all verksamhet själva och all verksamhet i UNF är drogfri. UNF tycker att ungas fritid är viktigt och har ett fokus på att alla unga ska ha rätt till en bra fritid, vad det än är de vill göra.

Läs mer på www.unf.se/

Syfte och målsättning med kommunrankingen

Syftet med rapporten är att ge en bild av hur ungas tillgång till en bra fritid ser ut i Sveriges kommuner.

Vår bild är att frågan om ungas fritid, trots sitt samhällsvärde, får för lite uppmärksamhet. De gånger det faktiskt förs en debatt i frågan upplever vi ofta att den reduceras till att handla om känslor eller om hur mycket pengar som läggs från kommunens sida. Känslor och spenderade medel är inte oviktiga, men vår övertygelse är att frågan är mer komplex än så.

Vi vill därför ge en mer kvantitativ bild som dessutom går att följa över flera års tid. Vår långsiktiga målsättning med framtagandet av rapporten är dels att ge kommuner ett verktyg för att utveckla sitt arbete med ungas fritid och dels att öka ungas tillgång till bra fritidsaktiviteter.

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts i sex år och har i huvudsak haft samma frågor. Kommunerna har deltagit via en webbenkät som i första hand mejlats till de som svarat tidigare år. Där det saknats en tidigare svarande har mejlet skickats tills personer som är fritidsansvarig och om en sådan person inte hittats har mejlet skickats till kommunens allmänna info-adress. Kommunerna har fått tre påminnelser.

Enkäten består av åtta frågor varav sex frågor poängsätts. Varje fråga beskriver ett eget område som inflytande, föreningsliv, högtider, samt mötesplatser och verksamhet för unga. Varje område är värt lika många poäng i det slutgiltiga betyget. Kommunerna får även poäng för ekonomiska satsningar på kultur- och fritidsverksamhet. Den informationen hämtas från Kommun- och landstingsdatabasen, Kolada.

1. Vad av följande har er kommun för att ge unga möjlighet till inflytande över beslut som rör deras fritid?

- a. Strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande
- b. Målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid
- c. Ungdomsfullmäktige/ungdomsråd eller liknande
- d. Andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter
- e. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-d ger 1,25 poäng vardera och e ger 0 poäng.

2. Tror du unga upplever att de har möjlighet att påverka kommunen i frågor som rör sin egen fritid?

- a. Ja, och de använder den möjligheten
- b. Ja, men de använder inte den möjligheten
- c. Nej, de behöver mer kunskap om hur de gör
- d. Nej, de uppfattar inte att de har chans att påverka
- e. Jag vet inte

Frågan betygssätts inte och ger inga poäng.

3. Vad gör er kommun för att ungas alkoholkonsumtion ska vara låg vid högtider som t.ex. Valborg, skolavslutningar och midsommar?

- a. Kampanjer för att minska langning
- b. Stöd till nattvandrare/vuxna på stan
- c. Stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga
- d. Utökat samarbete med polisen
- e. Extra tillsyn av alkohollagen (särskilt ålderskontroller)
- f. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 1 poäng vardera och f ger 0 poäng.

4. Vilka aktiviteter för unga finns i er kommun som är både nyktra och kostnadsfria?

- a. Festivaler
- b. Större kulturarrangemang
- c. Sportevenemang
- d. Samtalsgrupper
- e. Studiecirklar
- f. Fritidsgård/ungdomshus/aktivitetshus
- g. Arrangerade utflykter/resor
- h. Möjlighet att få pengar för egna projekt
- i. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 0,625 poäng vardera och i ger 0 poäng.

5. Hur ofta har unga möjlighet att umgås på nyktra mötesplatser i er kommun?

- a. Vissa vardagskvällar
- b. Alla vardagskvällar
- c. Vissa fredagar och lördagar till minst 23.00
- d. Varje fredag och lördag till minst 23.00
- e. De flesta lovdagar till minst 23
- f. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 1-5 för frågan där a,c och e ger 1 poäng samt b och d ger 2 poäng vardera och f ger 0 poäng.

6. Hur marknadsförs nyktra mötesplatser till unga i er kommun?

- a. Kommunens hemsida
- b. Sociala medier (t ex Facebook och Twitter)
- c. Affisivering på skolor och offentliga platser
- d. Direktkontakt med skolor
- e. Annonsering i tidning/radio/TV
- f. Kommunen har inga nyktra mötesplatser

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 1 poäng vardera och f ger 0 poäng.

7. Vad gör er kommun för att unga ska kunna ta del av ett föreningsliv fritt från alkohol och andra droger?

- a. Kräver att föreningar som får kommunalt stöd ska ha en alkohol-/drogpolicy
- b. Erbjuder information/utbildning till föreningar gällande alkohol/droger
- c. Samarbetar med föreningslivet kring drogfrihet (t.ex. implementering av alkohol-/drogpolicy)
- d. Erbjuder information till unga om drogfria föreningar
- e. Subventionerar deltagande i drogfria föreningsaktiviteter
- f. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 1 poäng vardera och f ger 0 poäng.

8. Hur bra tror du att er kommun är på att erbjuda unga ett bra uteliv?

- a. Mycket bra
- b. Bra
- c. Varken eller
- d. Dålig
- e. Mycket dålig

Frågan betygssätts inte och ger inga poäng.

Sammanfattning av 2017 års resultat

199 av Sveriges 290 kommuner har deltagit i undersökningen vilket ger en svarsfrekvens på 69 %. Om man räknar in stadsdelar är det 208 svarande av 316 och ger en svarsfrekvens på 66%. Det är tyvärr en lägre svarsfrekvens än tidigare år och kan därför påverka hur resultaten för länen står i jämförelse med tidigare års resultat. Undersökningen består av åtta frågor och en jämförelse av kommunernas ekonomiska satsningar. Betyg ges mellan 0-5 för ungas inflytande, arbete under högtider, aktiviteter, nyktra mötesplatsers öppettider, marknadsföring av mötesplatser, satsningar på drogfritt föreningsliv och de ekonomiska satsningarna. Frågan om självskattning betygsätts inte, men jämförs med hur resultaten ser ut i kommunen.

Kommunerna godkänns när de får ett medelvärde på minst tre av fem. Totalt är 112 kommuner (56 %) godkända. Av dem är 17 kommuner (9 % totalt) väl godkänd med minst fyra poäng i snitt av fem möjliga. 87 kommuner (44 %) är alltså underkända och har under tre poäng. Resultaten är procentuellt sett en stor förbättring mot föregående år och även i antal kommuner som fick betyget väl godkänt.

Ungas inflytande över sin egen fritid

- 49 % har strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande.
- 28 % erbjuder unga målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid.
- 50 % har ungdomsfullmäktige, ungdomsråd eller liknande i kommunen.
- 77 % genomför andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter.
- 5 % säger att de inte genomför någon riktad insats för ungas inflytande

Satsningar för låg alkoholkonsumtion under högtider

- 57 % genomför kampanjer för att minska langning.
- 64 % stödjer nattvandring.
- 84 % ger stöd till eller informerar om drogfria aktiviteter riktade till unga.
- 81 % har utökat samarbete med polisen.
- 18 % har extra tillsyn av alkohollagen.
- 1 % gör inget av ovanstående

Nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga

- 38 % har samtalsgrupper och 42 % studiecirklar.
- 97 % svarar att det finns fritidsgårdar, ungdomshus och/eller aktivitetshus.
- Nyktra mötesplatser finns öppna alla vardagskvällar i 59 % av kommunerna och 39 % har öppet till minst 23.00 varje helg. Bara 24 % har öppet till 23.00 de flesta lördagar.
- Mötesplatserna marknadsförs på flera olika sätt. Kommunens hemsida, sociala medier, affischering och direktkontakt med skolor är vanligt. Annonsering i media är ovanligt.
- 82 % arrangerar utflykter eller resor.
- 173 % av kommunerna finns möjlighet för unga att få pengar för egna projekt.
- En tredjedel (34 %) av kommunerna arrangerar festivaler.
- 65 % erbjuder större kulturarrangemang och 72 % sportevenemang.
- Alla kommuner gör några former av nyktra och kostnadsfria aktiviteter. Alla kommuner erbjuder också unga nyktra mötesplatser och marknadsför dem.

Föreningsliv fritt från droger

- 63 % kräver alkoholpolicy/drogpolicy för att föreningen ska få kommunalt stöd och 60 % samarbetar med föreningslivet kring drogfrihet t.ex. implementering av policy.
- Hälften (51 %) av kommunerna erbjuder information/utbildning till föreningar gällande alkohol/droger, men bara 25 % erbjuder information till unga om drogfria föreningar.
- Endast 23 % av kommunerna anger att de subventionerar deltagande i drogfria föreningsaktiviteter.

Självskattning i relation till andra kommuner

- 67% tycker att de gör ett bra eller mycket bra arbete
- 30% anser att arbetet varken är bra eller dåligt.
- 3% anser att arbetet är dåligt
- Ingen kommun ansåg att arbetet var mycket dåligt.

Kommuner med bäst betyg

Placering	Län	Kommun	Betyg
1	Västra Götalands län	Borås kommun	4,9
2	Skåne län	Landskrona kommun	4,6
3	Västmanlands län	Västerås kommun	4,5
4	Dalarnas län	Ludvika kommun	4,4
5	Norrbottnens län	Kalix kommun	4,4
6	Stockholms län	Södertälje kommun	4,4
7	Blekinge län	Karlshamns kommun	4,3
8	Gävleborgs län	Söderhamns kommun	4,3
9	Kalmar län	Kalmar kommun	4,3
10	Norrbottnens län	Kiruna kommun	4,3

Kommuner med sämst betyg

Placering	Län	Kommun	Betyg
190	Värmlands län	Eda kommun	1,7
191	Västra Götalands län	Färgelanda kommun	1,7
192	Jönköpings län	Gnosjö kommun	1,6
193	Västerbottens län	Sorsele kommun	1,6
194	Västra Götalands län	Töreboda kommun	1,5
195	Jönköpings län	Mullsjö kommun	1,4
196	Östergötlands län	Ydre kommun	1,4
197	Norrbottnens län	Pajala kommun	1,3
198	Kronobergs län	Lessebo kommun	1,2
199	Jämtlands län	Ragunda kommun	1,1

Utvecklingen sedan 2012

Sedan starten av kommunrankingen 2012 har kommunerna haft en mer positiv bild av sig själva än den UNF tolkar i undersökningen. Första gången var det 139 kommuner som deltog i undersökningen och antalet svarande har successivt ökat till fram tills i år, då det sjönk från 254 (2016) till 199 svarande. Av årets kommuner är det 112 st (56%) som är godkända vilket liknar förra årets resultat där 116 st (46%) var godkänd. De två första åren var det omkring en tredjedel av kommunerna som blev godkänd, vilket är en positiv utveckling från när undersökningarna startade. Antalet väl godkända kommuner i år var närliggande förra årets resultat, 17 st (9%) respektive 13 st (5%). När rankingen startade 2012 var det 6 st (4%) kommuner som var väl godkända.

Kommuners satsningar på att öka ungas inflytande över sin fritid har gått upp och ned över åren. Det har varit som lägst 44% (2015) och som högst 57% (2014). Siffran har gått ned ytterligare något i år (49%). En kraftig minskning har också skett där färre kommuner säger sig ha ungdomsfullmäktige, ungdomsråd eller liknande (50%). Kommuners riktade insatser för att lyssna till ungas åsikter har ökat i år (77%) efter att det förra året (66%) sjönk från 2015 (70%).

Satsningar på högtider fortsätter att vara ett område som kommunerna generellt klarar bra. Resultatet är liknande från tidigare år och det är vanligast att ha utökat samarbete med polisen, att ge information om arrangemang för unga eller att stödja drogfria aktiviteter riktade till unga. Stöd till nattvandring sker fortfarande i majoriteten av kommunerna och det har skett en ökning i år (64%) i jämförelse med förra året (61%). Andelen som arbetar med extra tillsyn av alkohollagen har minskat från att vara en fjärdedel 2016 (26%) till att vara en knapp femtedel i år (18%). Under 2013 var det en tredjedel som arbetade med detta (33%).

Fritidsgårdar, aktivitetshus och ungdomshus fortsätter vara den vanligaste insatsen i kommunerna och var som lägst 2012 (94%) och som högst 2015 (99%). De mötesplatser som finns marknadsförs oftast med hjälp av flera kanaler, men undersökningen bedömer endast vilka kanaler som används, inte hur många unga som faktiskt nås av informationen. Sociala medier verkar öka som kanal för att kommunicera ut aktiviteter och används nästan av alla kommuner idag.

En positiv utveckling är att andelen kommuner som kräver alkohol-/drogpolicy för att en förening ska få bidrag har ökat successivt sen 2014 (55%). Skillnaden mellan förra året (56%) till idag (63%) är stor. Likt 2014 erbjuder ungefär hälften av kommunerna information/utbildning till föreningar gällande alkohol och droger, men bara en fjärdedel erbjuder information om drogfria föreningar. I år har andelen kommuner som subventionerar deltagande i drogfria aktiviteter ökat (23%) i jämförelse med förra året (17%).

Djupdykning i län

Län	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Stockholm	3,1	3	3,14	3,1	2,8	2,6
Uppsala	2,8	2,9	2,86	2,9	2,4	2,2
Södermanland	2,9	2,9	2,8	3,1	2,6	2,4
Östergötland	2,3	2,4	2,46	2,5	2,2	2,7
Jönköping	2,7	2,5	2,49	2,6	2,4	2,5
Kronoberg	2,7	2,8	2,59	2,4	1,5	2
Kalmar	3,7	2,8	3,04	3,4	2,8	2,6
Gotland	3,8	2,5	3,4	3,4	3,3	2,4
Blekinge	3,6	3,4	3,28	3,2	3,4	3,3
Skåne	3	2,8	2,88	2,9	2,4	2,7
Halland	3,4	3,1	3,25	3,1	2,5	2
Västra Götaland	2,9	2,8	2,66	2,7	2,6	2,9
Värmland	2,8	2,7	2,68	2,8	2,4	1,5
Örebro	3,4	2,6	2,81	2,4	2	2,8
Västmanland	2,8	3	2,93	2,9	2,4	2,7
Dalarna	3	2,9	3,05	3,3	3	2,6
Gävleborg	3,4	3	3,1	2,9	2,4	3,4
Västernorrland	3,1	3,1	2,75	3,1	2,7	2,6
Jämtland	2,5	2,5	2,51	2,5	2,2	2,7
Västerbotten	3,1	3	2,95	3,2	2,3	2,4
Norrbottn	3,2	3,2	3,01	3,1	2,6	2,7

Blekinge

Blekinge får fortsatt bra resultat i rankingen och stiger ytterligare i poäng i år. 2016 fick Blekinge 3,4 i poäng och var då på andra plats av alla län. 2017 får länet 3,6 och är fortsatt godkända. Enbart en av Blekinges kommuner, Karlskrona, får underkänt, vilket är konsekvent med föregående år. Till skillnad från 2016 då inga av Blekinges kommuner var väl godkända så kliver nu två av Blekinges kommuner in på listan med väl godkända kommuner, nämligen Olofström och Karlshamn. Karlshamn har även kvalat in på topp 10-listan i årets ranking.

Länet har generellt ett bra utbud av nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga. Det är enbart Karlshamn som inte får godkänt för bredden av sitt utbud. Olofström och Karlshamn erbjuder alla utom ett av enkätens föreslagna alternativ, medan Sölvesborg och Ronneby erbjuder alla utom två föreslagna aktiviteter. Alla kommuner i länet har dock en ungdomsgård och erbjuder någon form av arrangerade utflykter eller resor för unga.

Det finns också en bra tillgänglighet för dessa aktiviteter. Alla kommuner erbjuder någon form av nykter mötesplats för unga varje vardagskväll eller varje helgkväll, och tre erbjuder det både varje vardags- och varje helgkväll. Tre erbjuder också ytterligare tillgång under lov.

På högtider är det enbart Karlskrona som inte erbjuder stöd till drogfria aktiviteter till unga. Både Karlskrona och Sölvesborg får också underkänt för sina insatser för att minska alkoholkonsumtionen hos unga under högtider. Alla kommuner har dock utökat samarbete med polisen under dessa dagar och två kommuner erbjuder alla av enkätens föreslagna insatser.

I länet kan en också se ett tydligt samband att de två kommuner som har fått väl godkänt i betyg i rankingen också är de två kommuner som har prioriterat att lägga mest ekonomiska resurser på dessa frågor.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Karlshamns kommun	4,3	2,9	2,5	2,7	Deltog ej	Deltog ej
Sölvesborgs kommun	3,2	3,6	3,2	2,9	3,3	3,0
Karlskrona kommun	2,9	3,3	3,3	3,1	3,1	Deltog ej
Olofströms kommun	4,2	3,8	4,1	3,6	4,1	Deltog ej
Ronneby kommun	3,5	3,2	3,3	3,9	2,9	3,6

Dalarna

Dalarna tar sig i år precis över godkändgränsen och hamnar på ett resultat på 3,0. Förra året låg de precis under på 2,9. Fyra kommuner fick i år ett godkänt betyg och en kommun fick ett väl godkänt betyg. Ludvika är kommunen som fick väl godkänt och ligger också i topp 10 resultaten av alla kommuner i Sverige. Däremot har Ludvika tappat sin första plats från förra året då de gick ned i poäng från 4,7 till 4,4 i år, och har nu en fortfarande hedervärd femte plats. Förra året var Smedjebacken med på listan över de lägsta resultaten i landet, men i år så har de dubblat sina poäng och har därför lämnat listan, även om kommunen fortfarande får ett underkänt betyg.

Länet är överlag bristfälliga vad gäller preventiva insatser kopplade till ungas alkoholkonsumtion på alkoholtäta högtider. Ett flertal kommuner gör enbart någon enstaka insats. Hedemora och Ludvika levererar dock och gör alla utom en av de insatser som enkäten nämner. Säter och Falu kommun är de enda som inte ger stöd till nyktra aktiviteter för unga under högtider. Förutom aktiviteter så är det utökat polissamarbeten som är den vanligaste insatsen. Ingen av kommunerna i länet utökar tillsynen av alkohollagen i samband med högtider.

På den positiva sidan så har 7 av kommuner fått godkänt för utbudet av den nyktra verksamhet som finns för unga i kommunerna. Ludvika erbjuder till och med alla typer av verksamhet som tas upp av enkäten. Samtalsgrupper är den verksamhetsform som är minst vanligt förekommande i länet medan fritidsgård följt av utflykter och möjlighet att söka pengar för egna projekt är de vanligaste.

På den negativa sidan så tillhör länet ett av två län som inte har en enda kommun där det finns nykter verksamhet eller en nykter mötesplats för unga både varje vardagskväll och varje helg. Bara hälften av kommunerna har mötesplatser öppna antingen varje vardag och ibland på helgen eller tvärtom. Älvdalen, Falun, Smedjebacken, Rättvik och Avesta har bara nyktra mötesplatser för unga öppna ibland.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Älvdalens kommun	3,4	3,1	3,6	2,8	2,7	Deltog ej
Hedemora kommun	3,7	2,8	2,7	2,9	Deltog ej	1,9
Orsa kommun	3,1	2,7	2,7	3,2	2,6	Deltog ej
Mora kommun	3,6	2,8	3,2	3,2	3,6	2,9
Falu kommun	2,3	2,2	3,5	4,1	3,9	Deltog ej
Rättviks kommun	2,6	3,7	3,5	Deltog ej	2,6	2,0
Smedjebackens kommun	2,6	1,3	1,8	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Säters kommun	2,8	3,2	2,6	Deltog ej	2,0	2,1
Avesta kommun	2,8	2,7	Deltog ej	3,5	3,7	Deltog ej
Ludvika kommun	4,4	4,7	4,5	Deltog ej	4,1	3,9

Kommuner som ej deltog i år:

Borlänge kommun
Leksands kommun
Malung-Sälens kommun
Vansbro kommun

Gotland

Gotland var 2016 kommunrankingens etta med en stabil poäng på 3,5 och har 2017 fortsatt öka i poäng. Tack vare ett utökat arbete med ungdomsinflytande gentemot tidigare år så får de i år 3,8 i poäng och är fortsatt godkända.

Länet håller sig konstant på många fronter; de genomför alla av enkätens föreslagna insatser kring högtider likväl som förra året. De erbjuder en bredd av nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga med alla utom en av enkätens föreslagna aktiviteter. För 2017 så erbjuder de inte studiecirkel, medan de under 2016 inte arrangerade festivaler för unga. Gotland försöker också nå ut till unga på en mångfald av sätt, i likhet med tidigare år.

En lätt utveckling har skett vad gäller tillgängligheten till aktiviteterna. Länet erbjuder nu aktiviteter vissa lov dagar och alla vardagskvällar men som föregående år så är det bara vissa helgkvällar som unga på Gotland har en nykter mötesplats att gå till.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Region Gotland	3,8	3,5	3,4	3,4	3,3	2,4

Gävleborg

Gävleborg förbättrar sin poäng avsevärt i årets rankning mot förra årets resultat. Länet var godkänt även 2016 med en poäng på 3,0 men låg då precis på gränsen. I år är de solklart godkända med 3,4 poäng. Fyra av kommunerna får i år godkänt och ytterligare två, Gävle och Söderhamn, får väl godkänt. Förra året var det inga kommuner som fick väl godkänt, men däremot sju kommuner som fick godkänt. Ljusdal och Ockelbo har tyvärr båda glidit ned under godkändsträcket i år. Men länet har nu fått en kommun på topp 10 listan över de kommuner i Sverige med bäst resultat då Söderhamn i år har fått hela 4,3 poäng.

Generellt så gör länet en bra prestation kring preventiva åtgärder riktade mot unga vid högtider. Av alla svarande kommuner är det bara Ljusdal som inte fick godkänt på den här punkten. Hudiksvall, Bollnäs och Gävle gör alla enkätens föreslagna insatser medan ytterligare fyra kommuner gör nästan alla föreslagna insatser. Alla kommuner ger stöd till nyktra aktiviteter för unga under de helgerna, samt har ett utökat samarbete med polisen. Alla förutom Ljusdal genomför också en aktiv kampanj mot langning. Som i många andra län är skärpt tillsyn av alkohollagen den minst vanliga åtgärden i länet.

Generellt så finns det väl varierad nykter verksamhet för unga i länet. Tre kommuner klarar inte gränsen för godkänt: Nordanstig, Ockelbo och Ovanåker. Alla andra kommuner erbjuder alla eller minst sex av åtta former av nykter och kostnadsfri verksamhet som enkäten tar upp. Alla kommuner har något motsvarande en fritidsgård samt anordnar utflykter. Ljusdal och Söderhamn är dock de enda kommunerna i länet som erbjuder nykter verksamhet eller nyktra mötesplatser för unga varje vardags- och helgkväll. Ytterligare tre kommuner har nyktra mötesplatser öppna varje vardagskväll, men i mindre utsträckning på helger. Resterande kommuner har bara verksamhet för unga ibland.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Gävle kommun	4,1	Deltog ej	3,8	3,8	2,3	4,0
Ockelbo kommun	2,9	3,1	2,7	2,1	2,4	Deltog ej
Ljusdals kommun	2,9	3	2,7	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Nordanstigs kommun	2,1	2,2	3,2	2,8	3,3	Deltog ej
Hudiksvalls kommun	3,5	3,1	3,0	3,1	Deltog ej	Deltog ej
Ovanåkers kommun	3,2	2,8	2,7	3,2	2,3	Deltog ej
Sandvikens kommun	3,4	3,2	3,6	3,2	3,0	Deltog ej
Söderhamns kommun	4,3	3,6	4,2	3,5	3,3	4,7
Bollnäs kommun	3,8	3,1	Deltog ej	2,5	2,4	3,0

Kommuner som ej deltog i år:

Hofors kommun

Halland

Halland har gjort en stor förbättring sedan 2016 då de ökat från ett precis godkänt resultat på 3,1 till ett fortsatt godkänt resultat på 3,4. 2016 var det dock tre av Hallands kommuner som fick ett underkänt betyg vilket i år drastiskt har förändrats då både Laholm och Falkenberg har fått godkända poäng i år. I årets rankning är det enbart Hylte som inte får ett godkänt resultat.

Generellt så har kommunerna ett bra utbud av nyktra aktiviteter för unga. Det enda undantaget är Hylte, som var den enda av länets kommuner som inte fick godkänt på den punkten. Alla kommuner har motsvarande fritidsgård, erbjuder utflykter och möjlighet att få pengar för egna projekt och alla utom en arrangerar större kulturarrangemang och studiecirkel för unga. Framförallt så är det sportevenemang och samtalsgrupper som inte erbjuds i länet, då en minoritet av de svarande kommunerna har det för unga.

Alla kommuner i länet använder relevanta kanaler för att nå ut till unga, dock så finns det en utvecklingspotential i länet vad gäller tillgängligheten av aktiviteter för unga. Ingen kommun har någon verksamhet varje helgkväll och enbart två, Kungsbacka och Falkenberg, har verksamhet varje vardagskväll.

Trots ett bra resultat överlag, så är resultatet inte heller lika bra vad gäller insatser för att minimera ungas alkoholkonsumtion vid högtider. Tre av kommunerna har fått underkänt på den punkten, med bara två genomförda insatser var. Kungsbacka och Falkenberg är de enda som har fått godkänt. Kungsbacka genomför alla utom en av enkätens föreslagna insatser. Alla kommuner har ett utökat samarbete med polisen kopplat till dessa helger och alla utom Hylte erbjuder stöd till drogfria aktiviteter för unga under högtiderna. Ingen av kommunerna genomför extra tillsyn av alkohollagen och en minoritet av kommunerna genomför kampanjer för att minska langningen eller ger stöd till nattvandrare.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Hylte kommun	2,4	2,2	1,7	1,9	1,0	1,0
Halmstads kommun	3,7	3,4	3,9	3,2	1	3,1
Falkenbergs kommun	3,9	2,7	4,0	3,1	2,7	2,0
Laholms kommun	3,3	3,4	3,2	3,3	3,0	Deltog ej
Kungsbacka kommun	3,6	3,6	3,8	4	3,6	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Varbergs kommun

Jämtland

Jämtland, som kom på plats 19 av 21 i förra årets rankning, är fortsatt underkända i år och ligger kvar på samma poängresultat som föregående år med 2,5 poäng. Det finns dock en liten förbättring i att länet går från att 2016 ha två godkända kommuner till att i år ha tre godkända kommuner. Ragunda kommun placerar sig tyvärr återigen på sista plats av alla kommuner i Sverige med 1,1 av 5 möjliga poäng.

Vad gäller preventiva insatser kopplade till alkoholtäta högtider, samt verksamhet för unga så levererar dock kommunerna snäppet bättre än vad deras helhetsbetyg antyder. Hela fem kommuner får godkänt vad gäller insatser kring högtider, och fyra genomför alla utom en av de föreslagna insatserna. Kampanj mot langning samt utökat polissamarbete är de vanligaste insatserna och genomförs av nästan alla kommuner. Minst vanligt är det för kommunerna att ha extra tillsyn av alkohollagen i form av exempelvis ålderskontroller. Enbart två kommuner gör det. Det är också tråkigt att se att hela tre av kommunerna, Ragunda, Åre och Krokoms, inte erbjuder stöd för att det ska finnas drogfria aktiviteter för unga under högtider.

Med undantag av Ragunda och Åre så har länet också en generellt högre nivå vad gäller utbud av nyktra aktiviteter för unga i kommunerna. Alla andra kommuner får godkänt för sitt utbud av aktiviteter. Berg är en av få kommuner i Sverige som inte har motsvarande fritidsgård, men kommunen genomför istället alla övriga av enkätens förslag på aktiviteter. Det finns dock bristande tillgänglighet till dessa aktiviteter. Östersund och Härjedalen är de enda som har nykter verksamhet för unga varje vardagskväll och varje helgkväll. I Ragunda, Berg och Bräcke finns det enbart tillgång till ungdomsverksamhet vissa vardagskvällar.

Det finns också utvecklingspotential för några kommuner att nå ut på ett bredare sätt till unga. Att information om verksamheten som finns är tillgänglig i flera forum är viktigt för att alla unga ska ha möjlighet att delta. Exempelvis så kommunicerar Ragunda enbart ut informationen via direktkontakt med skolor

Generellt är nivån låg i länet vad gäller satsade ekonomiska medel, där enbart två kommuner får godkänt. Möjlighet för unga att ha inflytande i ungdomsfrågor får inte en enda kommun i länet får godkänt för sina insatser. Östersund har inga insatser för att ge unga demokratiskt inflytande.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Ragunda kommun	1,1	0,9	1,1	1,6	Deltog ej	Deltog ej
Bergs kommun	2	2,5	2,8	2,5	1,9	Deltog ej
Bräcke kommun	2,3	Deltog ej	1,8	1,4	1,0	Deltog ej
Åre kommun	2	2,5	2,9	2,7	3,0	Deltog ej
Strömsunds kommun	3,6	3,2	2,3	1	Deltog ej	2,0
Härjedalens kommun	3,7	3,1	3,5	3,4	2,6	3,9
Krokoms kommun	2,2	2,8	2,6	Deltog ej	2,4	2,1
Östersunds kommun	3,1	2,9	3,2	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej

Jönköping

Jönköping är fortsatt underkänt i årets rankning. Länet har dock fått ett lite förbättrat resultat och har gått från 2,5 förra året till 2,7 i år. Fyra av länets kommuner fick i år godkänt liksom 2016. Vaggeryd tog sig upp över godkändgränsen i år, medan Nässjö halkade ner på andra sidan strecket. Jönköping, Sävsjö och Tranås har hållit kvar sitt godkända betyg från förra året. Länet har tyvärr i år hela tre kommuner på listan över de 10 lägst rankade kommunerna i rapporten; Mullsjö, Gnosjö och Aneby är alla med där. Förra året hade länet bara en kommun på listan i form av Aneby.

Mullsjö, Gnosjö och Aneby är också de kommunerna i länet som inte har fått godkänt för sina insatser för att förebygga ungas alkoholkonsumtion kring högtider. Jönköping genomför däremot alla av enkäten föreslagna åtgärder, medan Sävsjö och Gislaved nästan genomför alla. Den vanligaste åtgärden i länet är ökat stöd till nattvandrande vuxna. Av alla kommunerna är det enbart Aneby som inte tar till den åtgärden. Tyvärr finns det också tre kommuner som inte ger stöd till nyktra aktiviteter för unga under högtider, vilken är Mullsjö, Gnosjö och Habo. Den minst förekommande åtgärden bland kommunerna är skärpt tillsyn av alkohollagen.

Trots överlag bra insatser kring högtider så finns det ett bristande utbud av nykter verksamhet för unga i hela hälften av kommunerna. I Gnosjö så är motsvarande fritidsgård den enda typen av verksamhet som finns, medan Aneby är en av få kommuner i Sverige som inte har någon liknande en fritidsgård. Jönköping och Sävsjö får dock fortsatt bra betyg på det här området, då de erbjuder alla former av verksamhet som tas upp i enkäten. Vaggeryd erbjuder nästan alla former. Förutom fritidsgård så är sportevenemang, utflykter och att kunna söka pengar för egna projekt de vanligaste aktivitetsformerna i länet.

Däremot är Jönköping ett av två län i landet som inte har en enda kommun där det finns tillgång till nyktra mötesplatser för unga under både alla vardagskvällar och alla helgkvällar. Alla kommuner utom Gnosjö, Aneby och Habo har i alla fall nyktra mötesplatser tillgängliga varje vardagskväll. Utöver det så förefaller det variera i vilken utsträckning det finns nykter verksamhet att tillgå på helgerna, där Habo är den enda kommunen där unga varje helgkväll har en nykter mötesplats att gå till.

Jönköping är också ett av få län där tre kommuner får underkänt för hur de arbetar med att kommunicera ut sin verksamhet till unga. Mullsjö, Gnosjö och Gislaved har fått underkänt av olika anledningar. Mullsjö har fått underkänt för att de enbart kommunicerar direkt med skolor medan Gnosjö och Gislaved har fått underkänt för att de inte har någon närvaro i skolan alls.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Gnosjö kommun	1,6	1,6	1,5	1,5	2,9	3,0
Aneby kommun	1,7	1,2	0,7	1,8	Deltog ej	Deltog ej
Habo kommun	2,3	2,2	2,1	Deltog ej	1,6	2,0
Vaggeryds kommun	3,3	2,8	2,2	2,3	Deltog ej	Deltog ej
Gislaveds kommun	2,8	2,2	2,8	2,9	3,4	Deltog ej
Sävsjö kommun	3,7	3,0	3,0	3,0	1,4	Deltog ej
Tranås kommun	3,6	3,4	4,1	3,5	3,3	Deltog ej
Jönköpings kommun	3,8	3,9	4,2	4,1	3,6	3,4
Nässjö kommun	2,8	3,2	2,7	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Mullsjö kommun	1,4	2,1	Deltog ej	1,8	1,1	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Eksjö kommun
Vetlanda kommun
Värnamo kommun

Kalmar

I årets ranking hoppar Kalmar drastiskt upp i poäng och går från ett underkänt betyg 2016 på 2,7 till ett godkänt betyg i år på 3,7. Det ska dock noteras att hälften av kommunerna i länet inte har svarat på enkäten, varav två inte svarade förra året heller och fyra fick ett underkänt betyg förra året. Det genomsnittliga egentliga betyget för länet kan därför antas inte motsvara årets resultat på 3,7 utan är troligen väsentligt lägre. En del förbättringar från förra året kan dock fortfarande uppmärksammas: 2016 hade Kalmar län fem godkända kommuner medan i år så har länet fyra godkända och två väl godkända kommuner, nämligen Kalmar och Oskarshamn. Kalmar kommun kvalar till och med in i topp 10 av alla kommuner i Sverige med 4,3 i poäng.

Kommunerna gör också ett bra arbete överlag vad gäller insatser för att minska ungas alkoholkonsumtion under alkoholtäta högtider. Enbart Hultsfred får ej godkänt för sina insatser på den punkten och alla kommuner erbjuder stöd till drogfria aktiviteter för unga under högtiderna. Förutom drogfria aktiviteter så är det kampanj mot langning och utökat samarbete med polisen som är de vanligaste insatserna i länet. Kalmar och Oskarshamn står ut ytterligare här, då de genomför alla enkätens föreslagna insatser.

Länet har generellt ett bra utbud av nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga, framförallt Kalmar som erbjuder nästan alla enkätens föreslagna aktiviteter. Det är enbart Nybro som inte håller måttet på den här punkten. Av alla kategorier av verksamhet så är det sportevenemang och motsvarande fritidsgård som är de vanligaste i länet. Gällande tillgänglighet så ligger de svarande kommunerna i länet även bra där. Alla kommuner utom två har nykter verksamhet för unga varje vardagskväll och varje helgkväll. Vimmerby och Mönsterås har dock fortfarande verksamhet varje vardagskväll och vissa helgkvällar.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Nybro kommun	3,1	2,2	2,2	1,8	1,4	2,1
Vimmerby kommun	3,3	3,3	3,6	3,4	2,9	3,1
Mönsterås kommun	3,5	3,4	Deltog ej	3,1	2,4	2,9
Hultsfreds kommun	3,8	3,4	3,3	3,5	3,9	3,6
Oskarshamns kommun	4,2	3,9	4	4,1	3,7	Deltog ej
Kalmar kommun	4,3	3,9	4,4	4,2	3,9	2,9

Kommuner som ej deltog i år:

Borgholms kommun
Emmaboda kommun
Högsby kommun
Mörbylånga kommun
Torsås kommun
Västerviks kommun

Kronoberg

Kronoberg tappar lite i poäng från föregående år och går från 2,8 2016 till 2,7 i år, dock ökar länet i antalet godkända kommuner. Förra året var det enbart Växjö som blev godkänd, men i år fick även Ljungby ett godkänt betyg. Lessebo har i år näst lägst poäng av alla Sveriges kommuner i rankingen med en poäng på 1,2. Överlag gör länets kommuner ett bra arbete med förebyggande insatser kopplat till högtider. Det är enbart Lessebo som inte får godkänt för sina insatser. Markaryd gör alla utom en av enkätens föreslagna insatser, nämligen extra tillsyn av alkohollagen. Ingen av länets kommuner tillämpar extra tillsyn kring högtider. Det är också enbart Växjö och Markaryd som ger stöd till drogfria aktiviteter för unga under högtider.

Vad gäller utbud av nykter verksamhet för unga så har Växjö ett brett utbud och Markaryd ett godkänt utbud. Växjö erbjuder alla enkätens föreslagna verksamheter förutom samtalsgrupper, vilket inte erbjuds i någon av kommunerna. Växjö är den enda av kommunerna som erbjuder studiecirkel. Lessebo har enbart motsvarande fritidsgård och sportevenemang. Tyvärr ser inte tillgängligheten för Lessebos verksamhet bra ut heller. Där finns enbart nykter verksamhet för unga vissa vardagskvällar. Lessebo är också den enda av kommunerna som inte har någon information i eller via skolan om sina aktiviteter. De andra kommunerna i länet har varierande tillgänglighet för sina nyktra aktiviteter: i Växjö kan unga ta del av verksamhet varje vardags- och helgkväll, i Ljungby varje vardagskväll men enbart vissa helgkvällar och i Markaryd enbart vissa vardags- och helgkvällar. Ingen av länets kommuner får i rankingen godkänt för vad de gör för att unga ska kunna få inflytande i ungdomsfrågor. Inga av kommunerna har målgruppsanpassad information om beslut som fattas som rör unga.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Lessebo kommun	1,2	1,3	1,1	1,7	0,9	1,4
Ljungby kommun	3	2,9	2,7	2,8	2,4	Deltog ej
Markaryds kommun	2,8	2,8	2,9	3,1	2,6	Deltog ej
Växjö kommun	3,7	3,9	3,5	3,7	Deltog ej	3,3

Kommuner som ej deltog i år:

Alvesta kommun
Tingsryds kommun
Uppvidinge kommun
Ålmhults kommun

Norrbotten

Norrbotten håller kvar på samma resultat som förra året och är godkänd även i år, med siffran 3,2. Av länets kommuner så fick fem kommuner godkänd och två fick väl godkänt. Kommunerna som fick väl godkänt är Kiruna och Kalix, som båda också är i topp 10 av de bästa resultaten bland alla Sveriges kommuner likväl det här året som förra året. I år har Norrbotten också fått in en kommun, Pajala, på listan över de 10 lägsta resultaten i Sverige, till skillnad från förra året. Pajalas resultat gled ned lite från 1,6 förra året till 1,3 i år.

Vad gäller insatser för att förebygga ungas alkoholkonsumtion under högtider så fick alla kommuner förutom Överkalix, Gällivare och Pajala godkänt. Pajala genomförde inte en enda åtgärd i det här syftet och var tillsammans med Överkalix och Piteå de som inte gav stöd till nyktra aktiviteter för unga under dessa helger. Trots det var nyktra aktiviteter tillsammans med ett utökat samarbete tillsammans med polisen de vanligaste insatserna i länet. Det som minst antal kommuner gjorde var att tillämpa extra tillsyn av alkohollagen. Luleå och Kalix genomförde däremot alla av enkätens föreslagna åtgärder.

När det kom till utbud av nyktra aktiviteter för unga i kommunerna så fick återigen alla utom tre kommuner godkänt på den punkten, nämligen Pajala, Älvsbyn och Överkalix. Övertorneå erbjuder all den verksamhet som enkäten tog upp och Kiruna, Luleå, samt Arvidsjaur erbjuder nästan alla. Precis som i flera andra län var fritidsgård eller dylikt den vanligaste verksamheten och finns i alla Norrbottens kommuner. Förutom det så var sportevenemang och större kulturarrangemang de vanligaste verksamheterna. De genomförs i nästan alla Norrbottens kommuner.

Tillgängligheten till nyktra mötesplatser och verksamhet i kommunerna var överlag acceptabel men inte lika stark som de tidigare nämnda resultaten. Tre kommuner har nyktra mötesplatser öppna varje vardags- och helgkväll; Kalix, Haparanda och Överkalix. I Älvsbyn finns det däremot bara nyktra mötesplatser för unga öppna under vissa vardagskvällar och i Arvidsjaur, Övertorneå och Pajala så är de öppna antingen vardagskvällar eller helger. I Pajala är också det enda sättet för unga att få information om kommunens verksamhet på kommunens hemsida. Kommunen är därmed en av få som inte har en närvaro i sociala medier för att kommunicera med unga. Överlag i länet så läggs mycket ekonomiska resurser på de områden som dessa frågor berör. Även Pajala förefaller prioritera det högt ekonomiskt, även om de ligger snäppet under de övriga av länets kommuner gällande avsatta ekonomiska medel.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Pajala kommun	1,3	1,6	2,2	2	1,7	1,7
Kiruna kommun 4,3	4,2	2,6	2,6	3,7	Deltog ej	
Övertorneå kommun	3,2	2,8	3,3	2,7	Deltog ej	3,0
Gällivare kommun 3,1	2,7	2,3	2,7	2,6	2,3	
Överkalix kommun	2,7	2,2	3	2,9	2,7	Deltog ej
Arvidsjaur kommun	3,6	3,4	3,3	3,4	2,9	3,0
Luleå kommun 3,7	2,9	3,8	3,5	3,1	4,1	
Bodens kommun 2,9	3,8	2,7	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej	
Haparanda kommun	3,4	3,4	3,4	3,5	3,1	2,4
Kalix kommun	4,4	4,2	3,7	3,9	Deltog ej	3,7
Piteå kommun	2,9	3,9	3,7	3,9	2,4	1,6
Älvsbyns kommun	2,6	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Arjeplogs kommun
Jokkmokks kommun

Skåne

Skåne tar i år sig precis över godkändgränsen med 3,0 i poäng. 2016 fick länet underkänt med 2,8 i poäng vilket betyder ett litet uppsving för länet. I år var det åtta kommuner som blev godkända gentemot 12 kommuner förra året. Däremot ökade antalet väl godkända kommuner till två gentemot en. Lund var 2016 enbart godkänd, men har till i år förbättrat sitt resultat markant. Landskrona gick från att ha fjärde bästa resultatet i landet förra året till att i år ha näst högsta resultatet.

Överlag så klarar sig kommunerna väl när det gäller insatser kopplat till att minimera ungas alkoholkonsumtion under alkoholtäta högtider. Endast tre kommuner fick ej godkänt på den punkten; Eslöv, Simrishamn och Sjöbo. Lomma gör däremot alla insatser som tas upp av enkäten. Det är också positivt att alla kommuner, förutom Eslöv, stödjer nyktra aktiviteter för unga under dessa helger. De vanligaste insatserna var just nyktra aktiviteter och utökat samarbete med polisen tätt följt av ökat stöd till nattvandrare.

Det finns däremot stort utrymme för förbättring gällande utbudet av nykter verksamhet för unga i länet. Bara strax över hälften av kommunerna fick godkänt för sitt utbud och Landskrona var den enda som har alla verksamheter nämnda i enkäten. De vanligaste verksamhetsformerna var fritidsgård eller motsvarande, samt utflykter. Dessa erbjuds i alla kommuner förutom Kristianstad respektive Trelleborg. Studiecirklar var den minst förekommande verksamheten bland kommunerna.

Tillgängligheten till nyktra mötesplatser ser i länet helt okej ut. Fem kommuner har nyktra mötesplatser eller verksamhet för unga varje kväll i veckan. Sju kommuner har det åtminstone varje vardags- eller helgkväll och ibland utöver det, medan Höganäs och Simrishamn får underkänt då de bara har verksamhet ibland.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Eslöv kommun	2,9	3,3	2,8	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Båstads kommun	2	2,1	1,4	1,5	1,3	Deltog ej
Svalövs kommun	2	1,9	1,9	1,9	1,7	Deltog ej
Klippans kommun	2,7	1,9	2,0	2,1	2,3	Deltog ej
Burlövs kommun	2,3	2,1	2,3	2,2	Deltog ej	Deltog ej
Lomma kommun	3,8	3,8	3,4	2,5	2,4	2,6
Landskrona kommun	4,6	4,4	4,0	2,7	Deltog ej	Deltog ej
Kävlinge kommun	2,6	2,6	2,4	2,8	2,6	Deltog ej
Sjöbo kommun	2,9	2,2	2,6	2,8	1,9	Deltog ej
Tomelilla kommun	2,9	2,4	3,2	3	3,0	1,3
Osby kommun	2,9	2,9	3,0	3,1	2,7	1,6
Trelleborgs kommun	3,3	3,3	3,3	3,1	2,9	Deltog ej
Staffanstorps kommun	2,3	3,4	3,4	Deltog ej	1,7	Deltog ej
Simrishamns kommun	2,9	2,3	3,1	3,2	3,4	3,7
Kristianstads kommun	3,5	2,8	3,9	3,3	Deltog ej	Deltog ej
Hässleholms kommun	2	1,9	1,6	3,3	2,6	Deltog ej
Lunds kommun	4	3,5	3,4	3,4	Deltog ej	3
Östra Göinge kommun	3	3,3	Deltog ej	1,1	0,4	Deltog ej
Ängelholms kommun	3,2	3,0	2,6	Deltog ej	Deltog ej	2,4
Helsingborgs kommun	3,2	3,4	2,8	3,6	3,6	2,7
Skurups kommun	2,7	2,6	3,1	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Ystads kommun	3,6	3,5	3,5	3,6	Deltog ej	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Bromölla kommun
Hörby kommun
Höörs kommun
Malmö kommun: Innerstaden
Malmö kommun: Norr
Malmö kommun: Söder
Malmö kommun: Väster
Malmö kommun: Öster
Perstorps kommun
Svedala kommun
Vellinge kommun
Åstorps kommun
Örkelljunga kommun

Stockholm

Stockholm lyckas återigen att bli godkända i årets ranking, med ett litet uppsving från 3,0 2016 till 3,1 i år. I år är det också två kommuner som lyckats få betyget väl godkänt: Södertälje och Värmdö. En av länets kommuner, Södertälje, har i år också tagit sig in på listan över de tio bäst rankade kommunerna i Sverige. Inga kommuner i länet fick 2016 väl godkänt i betyg, däremot var det då 13 kommuner som blev godkända och i år är det sju kommuner. Några av de som blev godkända förra året har dock inte svarat, vilket gör att det resultatet kan verka än verkligheten.

Utbudet av nykter verksamhet för unga ser bra ut bland kommunerna, bara Upplands Väsby och Vaxholm förefaller inte hålla måttet. Nynäshamn, Norrtälje, Värmdö och Södertälje erbjuder all den verksamhet som tas upp av enkäten. Den vanligaste verksamheten i länet förutom fritidsgårdar var kultur- och sportarrangemang medan de minst förekommande var festivaler och studiecirkel. Tillgängligheten till nyktra mötesplatser ser överlag också positivt ut i länet. Åtta kommuner har en tillgänglighet till nyktra mötesplatser alla kvällar i veckan. Enbart Nynäshamn och Vaxholm har det bara ibland, övriga har det antingen varje vardag eller varje helg minst.

Kommunerna står sig också väl vad gäller insatser för att minska ungas alkoholkonsumtion under högtider. Tyvärr är det återigen Upplands Väsby tillsammans med Nynäshamn som är de kommuner som inte får godkänt på den punkten. Värmdö, Södertälje, Sollentuna och Vaxholm står däremot ut med att göra alla de av enkäten föreslagna åtgärderna. Det är också positivt att alla kommuner, med undantag för Sundbyberg, stöttar drogfria aktiviteter för unga under högtiderna. Det var den klart vanligaste insatsen i kommunerna. Övriga alternativ var ungefär lika vanligt förekommande som varandra i länet, med undantag för utökad tillsyn av alkohollagen som var den helt klart minst förekommande insatsen.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Vaxholms kommun	2,1	2,9	1,8	0,9	1,6	Deltog ej
Norrtälje kommun	3,8	2,8	3,3	2,4	3,3	Deltog ej
Ekerö kommun	3,6	3,3	3	2,8	Deltog ej	Deltog ej
Värmdö kommun	4	2,9	3,5	3,4	3,6	3,7
Sundbybergs kommun	3,4	3,6	3,6	3,4	2,6	Deltog ej
Salems kommun	3,3	2,9	3,2	3,5	3,3	2,4
Södertälje kommun	4,4	3,6	4,3	3,5	4,0	2,6
Stockholms stad	2,8	2,9	4,9	3,3	Deltog ej	Deltog ej
Nykvarns kommun	2,7	2,5	1,2	Deltog ej	1	Deltog ej
Sollentuna kommun	3,6	3,3	3,8	Deltog ej	2,7	Deltog ej
Sigtuna kommun	3,7	3,4	4,1	Deltog ej	3,6	Deltog ej
Nynäshamns kommun	2,3	2,1	1,9	Deltog ej	3,3	Deltog ej
Solna kommun	2,9	3,4	3,6	3,6	2,6	2,6
Upplands Väsby kommun	3,2	3,6	3,9	4	2	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Botkyrka kommun
Danderyds kommun
Häringe kommun
Huddinge kommun
Järfälla kommun
Lidingö kommun
Nacka kommun
Tyresö kommun
Täby kommun
Upplands-Bro kommun

Vallentuna kommun

Österåkers kommun

Stockholms stads betyg är ett genomsnitt av stadsdelarnas svar i respektive kategori.

Stadsdelari Stockholm som ej deltog i år:

Stockholms kommun: Bromma stadsdelsområde

Stockholms kommun: Farsta stadsdelsområde

Stockholms kommun: Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde

Stockholms kommun: Rinkeby-Kista stadsdelsområde

Stockholms kommun: Skarpnäck stadsdelsområde

Stockholms kommun: Spånga-Tensta stadsdelsområde

Stockholms kommun: Södermalm stadsdelsområde

Stockholms kommun: Älvsjö stadsdelsområde

Södermanland

Södermanland hamnar även i år precis under godkäntstrecket med en poäng på 2,9, vilket är samma som föregående år. Förra året fick dock två kommuner, Eskilstuna och Oxelösund, väl godkänt men de har tyvärr glidit ned i poängskalan och får enbart godkänt i år. Alla andra svarande kommuner fick då underkänt så det är kul att se att Katrineholm i år har lyckats få ett godkänt betyg istället.

Katrineholm och Eskilstuna är de av kommunerna som har störst utbud av nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga. De genomför alla enkätens föreslagna aktiviteter. Alla kommuner har sportevenemang, fritidsgård i någon form, samt möjlighet att söka pengar för egna projekt. De minst vanliga aktiviteterna var större kulturarrangemang och studiecirkel. Flen var den enda kommunen som inte fick godkänt för sitt utbud av aktiviteter. Alla kommuner förutom Gnesta fick dock godkänt för tillgängligheten av sin verksamhet. Enbart Katrineholm har verksamhet tillgänglig varje vardags- och helgkväll, men alla andra förutom Gnesta har verksamhet varje vardagskväll och åtminstone vissa helgkvällar.

Gnesta och Eskilstuna var de två kommuner som fick godkänt för sitt arbete med att förebygga ungas alkoholkonsumtion under högtider. Eskilstuna genomförde återigen alla enkätens föreslagna aktiviteter. Alla kommuner utom Gnesta gav stöd till nyktra aktiviteter för unga under högtiderna. Oxelösund hade istället det som sin enda insats. Att stödja nyktra aktiviteter var tillsammans med utökat polissamarbete vanligast medan kampanj mot langning var minst vanligt förekommande i länets kommuner.

Ingen av kommunerna hade en godkänd nivå på sitt arbete med ungdomsinflytande. Ingen av kommunerna hade målgruppsinriktad information om beslut som fattas som påverkar unga och enbart Gnesta hade ungdomsråd i någon form.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Flens kommun	2,2	1,8	2,1	2,8	2,0	2,4
Gnesta kommun	2,6	2,5	1,8	Deltog ej	Deltog ej	2,1
Oxelösunds kommun	3,1	4,2	3,1	3,4	2,1	Deltog ej
Eskilstuna kommun	3,8	4,1	4,1	3,5	3,9	Deltog ej
Katrineholms kommun	3	2,8	2,8	3,8	Deltog ej	3

Kommuner som ej deltog i år:

Nyköpings kommun
Strängnäs kommun
Trosa kommun
Vingåkers kommun

Uppsala

Uppsala är fortsatt underkänt i årets rankning, med ett lätt sänkt resultat jämfört med förra årets poäng. 2016 fick Uppsala län 2,9 och i år fick länet 2,8 i poäng. Dock var det enbart tre svarande kommuner i Uppsala jämfört med sex förra året, vilket gör det svårt att dra slutsatser om utvecklingen i länet. Länet hade fyra av sex godkända kommuner förra året och i år två av tre godkända kommuner. De två godkända kommunerna i år är Heby och Håbo. Heby har haft en positiv utveckling då de gick från ett underkänt resultat på 2,4 2016 till 3,0 i år.

Av de svarande kommunerna så är det enbart Heby som fick godkänt för sitt utbud av nykter verksamhet för unga. Alla kommunerna har dock någon form av fritidsgård samt möjligheten att söka pengar för egna projekt.

Enbart Håbo fick godkänt för tillgängligheten till verksamheten. Där finns det verksamhet alla vardags- och helgkvällar. I Älvkarleby finns det enbart varje vardagskväll och i Heby bara vissa vardags- och helgkvällar.

Håbo erbjuder däremot inte stöd för nyktra aktiviteter för unga under alkoholtäta högtider. Det gör Heby och Älvkarleby. Ingen av kommunerna tillämpar extra tillsyn av alkohollagen under högtider, men Heby tillämpar alla andra av enkätens föreslagna insatser för att förebygga ungas alkoholkonsumtion under högtider. Älvkarleby var den av kommunerna som inte blev godkänd för sitt förebyggande arbete.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Älvkarleby kommun	2,2	2,2	2,4	2,2	1,6	Deltog ej
Heby kommun	3	2,4	2,4	2,5	Deltog ej	1,7
Håbo kommun	3,1	3,1	3,4	3,6	3,3	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Enköpings kommun
Knivsta kommun
Tierps kommun
Uppsala kommun
Östhammars kommun

Värmland

Värmland är fortsatt underkända i årets rankning. 2016 fick länet ett resultat på 2,7, vilket har ökat marginellt till 2,8 i år. Fyra kommuner har i år lyckats bli godkända och av de svarande så har Hammarö glidit ned från att förra året vara godkänd till att i år bli underkänd. Eda har i år glidit ned tillräckligt i rankningen för att hamna bland de tio kommuner i Sverige med sämst resultat.

Karlstad är den enda kommunen i Värmland som får godkänt för sitt arbete med ungas demokratiska inflytande. Tre kommuner har inga åtgärder alls för att unga ska kunna påverka, nämligen Eda, Kil och Säffle.

Överlag har kommunerna däremot ett mer positivt resultat än deras totala poäng gällande deras preventiva insatser kopplade till högtider. Enbart två kommuner, Eda och Arvika, får inte godkänt på den här punkten. Säffle genomför alla enkätens föreslagna insatser. Den vanligaste insatsen i länet är utökat polissamarbete. Tyvärr är det dock hela fyra kommuner som inte ger någon form av stöd till nyktra aktiviteter för unga under högtider.

Fyra kommuner har annars ett godkänt utbud av nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga. Dessa kommuner är Karlstad, Säffle, Filipstad och Torsby. Alla kommuner i länet har något motsvarande en fritidsgård och alla utom en anordnar någon form av utflykter. De minst vanliga aktiviteterna i länet var studiecirkel, samtalsgrupper och festivaler i inbördes ordning.

Arvika är den enda kommunen i länet där unga har tillgång till nykter verksamhet varje vardags- och helgkväll. Eda, Kil och Storfors är däremot de enda kommunerna i länet som inte har aktiviteter varken varje vardagskväll eller varje vardagskväll. Kil och Eda har enbart verksamhet vissa vardagskvällar.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Kils kommun	2	1,9	0,9	1,4	1,3	1,1
Torsby kommun	3,6	3,4	3,3	Deltog ej	3,3	Deltog ej
Hammarö kommun	2,8	3	2,3	2,5	3,6	Deltog ej
Filipstads kommun	2,6	2,8	Deltog ej	2,1	2,3	Deltog ej
Eda kommun	1,7	2,3	Deltog ej	Deltog ej	1,1	1,7
Storfors kommun	3,4	3,2	2,6	2,6	Deltog ej	Deltog ej
Säffle kommun	3,3	3,3	3,7	2,8	Deltog ej	Deltog ej
Sunne kommun	2,3	2,4	3,2	3,1	Deltog ej	Deltog ej
Arvika kommun	2,6	2,7	Deltog ej	2,2	3,0	Deltog ej
Karlstads kommun	3,6	3,1	4,5	4,4	Deltog ej	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Forshaga kommun
Grums kommun
Hagfors kommun
Kristinehamns kommun
Munkfors kommun
Årjängs kommun

Västerbotten

Västerbotten är fortsatt godkänd i årets ranking med en marginell poängökning från 3,0 till 3,1 från föregående år. Men trots den marginella ökningen så är det betydligt fler godkända kommuner i år. 2016 så blev tre kommuner godkända och två väl godkända. I år är hela sex kommuner godkända, men istället är bara en kommun väl godkänd. Både Skellefteå och Umeå har också gått ned från att vara väl godkända till att nu bara ha godkänt i betyg, istället har Norsjö fått betyget väl godkänt i år. Dock så har länet nu en kommun, Sorsele, med bland de tio lägsta resultaten bland alla kommuner i landet, vilket de inte hade tidigare år.

Alla kommuner fick godkänt för sina förebyggande insatser kopplat till alkoholtäta högtider förutom Vindelns och Bjurholms. Vindelns har inga åtgärder alls kopplat till detta. Varken Vindelns, Vilhelmina eller Skellefteå har heller stöd till nyktra aktiviteter för unga under dessa helger. På den positiva sidan så finns det dock fyra kommuner i länet som genomför alla i enkäten föreslagna åtgärder förutom en.

Tillgängligheten till nyktra och kostnadsfria aktiviteter är också generellt positiv. Fem kommuner har någon nykter verksamhet både varje vardags- och helgkvällar och resten av alla kommuner förutom en har antingen verksamhet varje vardagskväll och vissa helgkvällar eller vice versa. Sorsele har dock bara verksamhet på vissa vardagskvällar. Sorsele försöker också enbart nå ut till unga via affischering på skolor.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Bjurholms kommun	2,5	1,6	2	1,6	2,4	Deltog ej
Vilhelmina kommun	3,1	2,8	2	Deltog ej	3,3	Deltog ej
Sorsele kommun	1,6	1,6	2,2	2,2	0,6	2,4
Vännäs kommun	3,7	3,6	4	3,4	2,3	1,6
Norsjö kommun	4,2	3,9	3,5	3,8	3,3	3,6
Storumans kommun	3,2	2,4	2,8	3,8	2,4	Deltog ej
Lycksele kommun	3,9	3,6	Deltog ej	3,8	Deltog ej	Deltog ej
Skellefteå kommun	3,6	4	4,7	4,3	Deltog ej	2,3
Umeå kommun	3,9	4,6	3,8	4,6	3,9	3,6
Vindelns kommun	1,8	Deltog ej	3,5	Deltog ej	1,3	Deltog ej
Nordmalings kommun	2,7	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Dorotea kommun
Malå kommun
Robertsfors kommun

Västernorrland

Västernorrland håller sig kvar på samma resultat som förra året, 3,1, och är därmed fortsatt godkända. Fyra kommuner är godkända som tidigare år och det är fortfarande Ånge och Timrå som är de kommuner som är underkända i rankningen. Timrå har dock höjt sig ett rejält snäpp mot föregående år och gått upp från 1,8 till 2,7 i poäng.

Alla kommuner i länet, utom Ånge, får godkänt för sitt arbete med preventiva åtgärder kring alkoholbetingade högtider. Timrå, Härnösand och Örnsköldsvik genomförde alla utom en av enkätens föreslagna åtgärder. Alla kommuner gav extra stöd till nattvandrare och alla utom Ånge gav stöd till nyktra aktiviteter för unga under högtider. Ingen av kommunerna arbetade med extra tillsyn av alkohollagen.

Sundsvall och Örnsköldsvik får godkänt för sitt utbud av nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga. Alla kommuner har något motsvarande en fritidsgård och nästan alla genomför utflykter och erbjuder unga möjligheten att söka pengar till egna projekt. Örnsköldsvik har nästan alla av enkätens föreslagna aktiviteterna. Ingen av kommunerna har verksamhet varje vardags- och helgkväll, men alla kommuner har öppet antingen varje vardagskväll och vissa helgkvällar eller tvärtom.

Alla kommunerna i länet satsar mycket ekonomiska medel på dessa frågor, men med tydligt varierande resultat enligt denna rapport.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Timrå kommun	2,7	1,8	2	2,3	2,7	1,4
Ånge kommun	2,6	2,8	2,2	2,6	2,4	2,9
Sollefteå kommun	3,4	3,7	Deltog ej	3,7	Deltog ej	Deltog ej
Härnösands kommun	3	3,2	3	3,3	3,1	3
Sundsvalls kommun	3,1	3,7	3,2	3,4	3	3,1
Örnsköldsviks kommun	3,7	3,6	3,4	3,5	3,4	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Kramfors kommun

Västmanland

Västmanland ligger precis kvar på godkändgränsen i år med ett resultat på 3,0, samma som förra året. Förra året var det tre kommuner som fick godkänt och en som fick väl godkänt, medan det i år enbart är en kommun som fick godkänt. Två av kommunerna som fick godkänt förra året har dock inte svarat i år, vilket gör att så fortfarande skulle kunna vara fallet. Den numera godkända kommunen är Fagersta som bytt plats med Köping. Köping var godkänd förra året, men har nu tappat lite och blivit underkända. Västerås är likt tidigare år väl godkänd och har stärkt sitt resultat ytterligare från 4,3 till 4,5 och rankas nu som tredje bäst resultat i Sverige. 2016 var Västerås sjätte bästa kommunen i Sverige.

Länet har fått ett mer positivt resultat gällande förebyggande insatser kring högtider än deras sammanlagda poäng. Fyra av sju kommuner har fått godkänt för sina insatser kopplat till detta. De övriga tre, Skinnskatteberg, Köping och Norberg, stöttar enbart drogfria aktiviteter för unga under högtiderna. Sådana aktiviteter stöttar även de godkända kommunerna. Västerås genomför alla av enkätens föreslagna åtgärder och två ytterligare kommuner genomför nästan alla åtgärder. Västerås är dock den enda som har extra tillsyn av alkohollagen.

Västerås är också den enda kommunen som vanligtvis erbjuder unga alla de av enkäten föreslagna nyktra och kostnadsfria aktiviteter. Fyra kommuner får också här godkänt för sitt utbud av nykter verksamhet. Västerås och Norberg är de två kommunerna i länet som har verksamhet för unga varje vardags- och helgkväll. Resten av kommunerna erbjuder det i varierande grad, med Kungsör och Skinnskatteberg med minst frekvens. Kommunerna i länet som har fått högst och minst poäng satsar ungefär lika mycket ekonomiska medel per invånare på dessa frågor, men har ändå väldigt spridda resultat här.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Surahammars kommun	2,4	1,7	1,9	Deltog ej	1,6	2,6
Norbergs kommun	2,9	2,3	2,2	Deltog ej	2	Deltog ej
Västerås kommun	4,5	4,3	4,7	Deltog ej	3,6	3,7
Kungsörs kommun	2,7	2,7	2,5	2,7	Deltog ej	Deltog ej
Fagersta kommun	3,1	2,6	2,9	2,7	2	2,3
Köpings kommun	2,9	3,9	3,4	3,3	3,3	2,7
Skinnskattebergs kommun	2,3	Deltog ej	2,9	2,8	2,3	3

Kommuner som ej deltog i år:

Arboga kommun
Hallstahammars kommun
Sala kommun

Västra Götaland

Västra Götaland ökade marginellt i poäng i år gentemot 2016 men lyckas fortfarande inte ta sig över godkändgränsen. Länet gick från 2,8 2016 till 2,9 i år och får därmed underkänt. I år fick 20 kommuner i länet godkänt och Borås kommun fick väl godkänt. Borås fick bäst resultat i hela Sverige med imponerande 4,9 av 5 i poäng, en förbättring mot 4,3 2016. 2016 var det 18 kommuner som fick godkänt men tre som fick väl godkänt. Både Skövde och Öckerö tappade i poäng och fick i år enbart godkänt istället för väl godkänt. Länet har i år likt förra året en kommun på listan med de lägst rankade kommunerna i rapporten. I år är den kommunen Töreboda. Förra året var det dock Gullspång som i år har lyckats bli godkända och visar att det går att vända trenden.

Gällande preventiva åtgärder kring alkoholtäta högtider så var det i länet åtta kommuner som inte blev godkända. Endast en kommun, Lysekil, genomför alla åtgärder som enkäten tar upp. Lysekil var också de enda i länet som utökade tillsynen av alkohollagen under högtider. Alla kommuner utom Töreboda och Ulricehamn stödjer drogfria aktiviteter för unga under dessa helger, och det var därmed den vanligaste insatsen. Förutom det så var utökat samarbete med polisen den vanligaste åtgärden.

Ännu fler kommuner får ej godkänt för sitt utbud av nykter verksamhet för unga, hela 14 stycken. Fyra kommuner erbjuder dock alla verksamhetsformer som enkäten nämner. Dessa är Borås, Alingsås, Lidköping och Mariestad. Den vanligaste verksamhetsformen är fritidsgård eller dylikt följt av utflykter. Samtalsgrupper, festivaler och studiecirkel var de verksamhetsformer med minst spridning i länet. Tillgängligheten till nykter verksamhet och mötesplatser är acceptabel. Åtta kommuner har mötesplatser i någon form öppna varje vardags- och helgkväll medan 13 kommuner har det varje vardagskväll och vissa helger eller vice versa. I tre kommuner kan däremot unga bara gå till en nykter mötesplats vissa vardagar och har därmed den lägsta tillgängligheten i länet. Dessa kommuner är Färgelanda, Munkedal och Strömstad.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Strömstads kommun	2	1,5	1,5	1,3	1,4	1,9
Gullspångs kommun	3	1,4	1,4	1,5	1,1	Deltog ej
Munkedals kommun	2,1	2,2	1,4	1,7	1,9	Deltog ej
Mariestads kommun	3	1,5	1,2	1,7	1,1	2,6
Ulricehamns kommun	1,8	2,1	2,1	1,8	1,3	1,3
Vårgårda kommun	1,9	2,5	3,5	1,9	Deltog ej	Deltog ej
Alingsås kommun	3,3	3,1	3,2	1,9	2,1	2,7
Bengtsfors kommun	2,1	2,3	1,6	2	1,7	Deltog ej
Bollebygds kommun	2,2	1,8	2	2,1	2,3	Deltog ej
Herrljunga kommun	2	2,4	2	2,1	2,3	1,9
Götene kommun	3,2	2,7	2,9	2,3	2,6	Deltog ej
Tanums kommun	3,5	3,1	2,5	2,3	2,4	2,6
Stenungsunds kommun	3,7	3,5	2,9	2,5	2,4	3,1
Tranemo kommun	3,3	2,9	2,9	2,6	2	3,4
Partille kommun	3,1	2,6	3,2	2,7	2,3	Deltog ej
Falköpings kommun	3,9	3,8	3,4	3	3,1	2,7
Göteborgs Stad	3	3,6	5	3	Deltog ej	Deltog ej
Lysekils kommun	3,1	3,2	3,1	3,1	2,1	Deltog ej
Öckerö kommun	3,7	4,1	2,6	3,5	3,3	3,4
Skövde kommun	3,6	4,1	3	3,5	3,3	3,6
Melleruds kommun	2,9	3,5	2,8	3,6	3,4	Deltog ej
Vänersborgs kommun	3,5	3,1	2,5	3,6	3,9	3,3

Härryda kommun	3,7	3,5	3,7	3,7	3,3	Deltog ej
Borås kommun	4,9	4,3	4,4	3,7	3,9	4,1
Ale kommun	3,4	3,8	2,9	4,4	Deltog ej	3,6
Färgelanda kommun	1,7	1,9	1,7	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Karlsborgs kommun	2,8	2,4	2,4	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Hjo kommun	3,2	3,6	2,6	Deltog ej	2,4	2
Tidaholms kommun	3	3	2,5	Deltog ej	2	3,1
Töreboda kommun	1,5	1,7	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Marks kommun	2,3	1,7	2,9	Deltog ej	2,1	Deltog ej
Tjörns kommun	2,9	3,4	Deltog ej	3,2	3,1	3,3
Mölndals kommun	3	3,4	3,1	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej

Kommuner som ej deltog i år:

Dals-Eds kommun
 Essunga kommun
 Grästorps kommun
 Kungälv kommun
 Lerums kommun
 Lilla Edets kommun
 Orusts kommun
 Skara kommun
 Svenljunga kommun
 Tibro kommun
 Trollhättans kommun
 Uddevalla kommun
 Vara kommun
 Åmåls kommun

Göteborgs stads betyg är ett genomsnitt av stadsdelarnas svar i respektive kategori.

Stadsdelar i Göteborg som ej deltog i år:

Göteborgs kommun: Angereds stadsdelskontor
 Göteborgs kommun: Majorna-Linné stadsdelskontor
 Göteborgs kommun: Norra Hisingen stadsdelskontor
 Göteborgs kommun: Örgryte-Härlanda stadsdelskontor
 Göteborgs kommun: Östra Göteborgs kommunsdelskontor

Örebro

Örebro gör i år en stor vändning och blir godkända med ett resultat på 3,4. 2016 så fick de 2,6 och blev därför underkända. Förra året var det bara en kommun som blev godkänd och en som fick väl godkänt, medan det i år är hela fem kommuner som är godkända och en kommun som är väl godkänd. Örebro kommun är den kommunen som båda åren blivit väl godkänd. Örebro försvann i år tyvärr från topp 10-listan över kommunerna då de tappade lite i poäng, men Örebro län kan istället glädjas över att Hallsberg tagit sig upp från listan med de tio kommunerna med lägst resultat i landet. Hallsberg har inte bara tagit sig från listan utan har gått från ett resultat på 1,4 till ett resultat på 3,4 och har därmed blivit godkända.

Vad gäller insatser för att minska alkoholkonsumtionen hos unga vid högtider så lyckas alla kommuner i länet att få godkänt. Unga i alla kommuner kan delta på drogfria aktiviteter under högtider och kommunen utökar sitt samarbete med polisen under dessa helger. Många av kommunerna ger även ökat stöd till nattvandrare. Generellt finns det också ett väldigt bra utbud av nyktra och kostnadsfria aktiviteter i länet. Karlskoga är den enda kommunen som inte får godkänt för sitt utbud av verksamhet. I alla kommuner finns det något motsvarande fritidsgård och det finns även möjlighet att söka pengar för egna projekt i alla kommuner. I nästan alla kommuner finns det även större kulturarrangemang och sportevenemang. Tillgängligheten för nyktra mötesplatser är generellt sätt bra i länet, unga har tillgång till verksamhet i hela länet varje vardagskväll. I Kumla och Örebro är det även varje helgkväll och i någon utsträckning på helgerna för resten av kommunerna. Det enda undantaget är Degerfors som enbart har vardagsverksamhet.

Det som framförallt drar ned kommunernas poäng är att nästan inga av dem har tillräckliga satsningar på att unga ska kunna påverka och vara medvetna om beslut som fattas i kommunen som berör dem. Det är enbart Degerfors som får godkänt för sina insatser i det här syftet.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Laxå kommun	2,5	2,7	2	1,5	2	Deltog ej
Hallsbergs kommun	3,4	1,4	1,4	1,8	Deltog ej	Deltog ej
Degerfors kommun	3,1	2,7	Deltog ej	Deltog ej	2	Deltog ej
Nora kommun	3,2	2,4	2,5	2,4	2,4	2,6
Kumla kommun	3,9	3,5	3,5	3,2	Deltog ej	3,1
Örebro kommun	4,2	4,4	4,4	4,1	2,9	3,1
Karlskogas kommu	3,4	Deltog ej	3,6	Deltog ej	Deltog ej	3,4

Kommuner som ej deltog i år:

Askersunds kommun
Hällefors kommun
Lekebergs kommun
Lindesbergs kommun
Ljusnarsbergs kommun

Östergötland

Östergötland sjunker ännu lägre i årets rankning då länet går från 2,4 förra året till 2,3 det här året. Länet är därmed underkänt även det här året. Två kommuner i länet blev godkända i år, jämfört med tre 2016. Det är dock värt att påpeka att två av kommunerna som blev godkända förra året har inte svarat på enkäten i år. Mjölby är dock kvar som godkänd sedan förra året. Valdemarsvik har gjort ett hopp och gått upp från ett underkänt betyg på 2,2 till att bli godkänd med 3,0 i år. Ydre var föregående år på listan över de tio kommunerna med lägst resultat och de är kvar på den listan även i år.

Hälften av kommunerna får godkänt för sina satsningar för att minska alkoholkonsumtionen hos unga vid alkoholtäta högtider. De kommunerna är Valdemarsvik, Söderköping och Mjölby, och av dem så gör Valdemarsvik alla enkätens föreslagna insatser. Alla kommuner i länet ger stöd till nyktra aktiviteter för unga under högtider och fyra av sex kommuner bedriver kampanjer mot langning och ökar sitt samarbete med polisen under dessa perioder.

Samma tre kommuner får även godkänt för sitt utbud av nykter och kostnadsfri verksamhet för unga generellt. Mjölby är den kommun som levererar starkast och erbjuder nästan all den verksamhet som tas upp i enkäten. Alla kommuner i länet driver fritidsgård eller dylik och nästan alla erbjuder sportevenemang eller utflykter. Större kulturarrangemang och festivaler är den verksamhet som finns minst utspritt i länet.

Bara två kommuner får däremot godkänt för öppettiderna för sina nyktra mötesplatser eller verksamheter, Mjölby och Söderköping. Av dem är Mjölby den enda som har öppet varje vardags- och helgkväll. I övriga kommuner varierar det, med Ydre i andra änden av spektrumet med öppettider enbart vissa vardagskvällar.

När en ser på hur mycket ekonomiska resurser som prioriteras i de olika kommunerna i länet så kan en se att det är bara en kommun som satsar på dessa frågor, Mjölby. Det märks också på att Mjölby är kommunen som genomgående ger bättre förutsättningar för en bra fritid enligt den här rapporten.

Kommun	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Ödeshögs kommun	1,9	2	1,7	2,1	Deltog ej	1,7
Mjölby kommun	3,7	3,3	2,7	2,4	2,4	3,4
Ydre kommun	1,4	1,4	1,4	Deltog ej	Deltog ej	Deltog ej
Söderköpings kommun	2,2	2,3	3,2	Deltog ej	2,4	2,7
Valdemarsviks kommun	3	2,2	2,3	2,6	2	Deltog ej
Kinda kommun	1,8	Detlog ej	2	2	2,9	3,1

Kommuner som ej deltog i år:

Boxholms kommun
Finspångs kommun
Linköpings kommun
Motala kommun
Norrköpings kommun
Vadstena kommun
Åtvidabergs kommun

UNF:s rekommendationer

1. Se till att det finns fritidsgårdar öppna sent på kvällar och under helger

Nyktra mötesplatser är viktiga alla dagar, speciellt för dem som har en otrygg eller på andra sätt otillfredsställande hemmiljö. Under helger är fritidsgårdar eller andra mötesplatser för unga viktiga för att minska kopplingen mellan helger och alkoholdrickande bland unga. På så sätt minskar fritidsgårdar, ungdomshus och andra platser alkoholkonsumtion genom att vara ett självklart och meningsfullt sätt att spendera helgen på.

2. Ge unga reellt inflytande över sin egen fritid

När unga får vara med, ta fram idéer och bestämma ökar känslan av sammanhang. Unga får lära sig om demokrati, att driva projekt och att samarbeta. Det ger en personlig utveckling och stärker kommunen och samhället i stort. Därför borde alla kommuner ha handlingsplaner eller rutiner kring hur unga kan vara med och påverka kommunens arbete med deras fritid.

3. Satsa på extra tillsyn av alkohollagen under alkoholtäta helger för att begränsa minderårigas möjlighet att få tag i alkohol

Tillsynen är alltid viktigt och inte minst inför helger där unga ofta dricker alkohol och alkoholdebuterar. Butiker och krogar som säljer alkohol till minderåriga är oacceptabelt. UNF menar att kontrollköp är en viktig del av tillsynen och det gynnar ansvarsfulla företagare likväl som kommunens och ungas välmående. Dialog med handlare och krögare är ett bra första steg i väntan på att kontrollköpslagen uppdateras så att den också innebär konsekvenser vid misskötsel.

4. Gör en rejäl översyn av ungas fritid och lova unga en lägstanivå i alla kommuner

Det är stor skillnad mellan kommuners satsningar och flera kommuner vet inte hur många unga som nås av deras insatser. Sverige vinner på att alla unga, oavsett hemkommun, har möjlighet till en meningsfull fritid. Alla kommuner bör ha strategier och handlingsplaner för ungas inflytande och möjlighet till en bra fritid. En översyn av kommunernas arbete för att få en helhetsbild och uppföljning kan hjälpa kommunerna att göra rätt satsningar. Från nationellt håll behövs en satsning för att inkludera strategier om förebyggande insatser och ungas fritid i ANDT-arbetet, samt för att alla kommuner ska nå en lägstanivå.